

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת 'חיים של תורה - לובלין' פניה"ק ירושלים ת"ו
בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א
תלמידו של מו"ר פוסק הדור בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות אור ה' שבנשמה

"והוא ישב פתח האהל כחם היום". השמש המאירה ש'ה' ברא לנו, היא מהחפצים הגדולים שעליהם אנו מברכים בכל יום ברכה ארצה ברפת יוצר המאורות, שבה אנו מודים לה' על שהוא 'מאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים'.

השמש רחוקה מאד ונראית בגדלה קטנה ככדור, אבל השפעתה גדולה ועצומה - שהיא לא רק מאירה, אלא גם מבשלת את הפרות ומנפאה בנפיה. ומהשמש עלינו ללמד שגם אם נדמה לנו שאנו רחוקים וקטני ערך, בכל זאת יש בכהנו להיטיב לאחרים, להאיר להם ולרפאות את לבם השבור על ידי דברי חזק ועזרה, בפרט בימים אלו שרבים צריכים לתחוקה ולעזרה על צרות שארעו להם בימים קשים אלו על ידי אויבי ישראל.

שבח המלאכים

דהנה יש לשאל, מדוע ברפת יוצר המאורות מתחילה בלשון יחיד "יוצר אור" וחותמות בלשון רבים "יוצר המאורות"? אלא שבתוך הברכה מזכירים את חסד המלאכים והשדרים שמאירים לאדם בשליחותו של בורא עולם, ובראשם אברהם אבינו מלך המלכים בפרט. "אברהם אבינו מלך המלכים עליון לאל גמ"ר עלי" (התלים טו).

המלאכים כופפים לשבח והודות לה' על הבריה, ובעקבותיה על בריאת האדם שמתחיל את העולם, ועל שהם, המלאכים, יכולים לעזור לבריות, בישועה וברפואה ובנקמה באויבים ונדומה. ובעקבותיהם מודים לה' על שמונה אותם לתת את זה לה', כמו שאנו אומרים 'ונותנים אהבה רשות לה' לה'.

כל מלאך תלוי בחברה

וכמו שכתוב בפרשתנו על שלשת המלאכים ששלח הקב"ה באו לאברהם: אחד 'ורפאות', אחד 'לבשר' ואחד 'לנקם' כסודם ולהציל את לוט. ולכאורה, מדוע שלשם הגיעו ביחד לאברהם,

הרי כל אחד נשלח לשליחות אחרת, ולכאורה אין שום קשר בין מלאך אהרן למהר"ל? אלא משהו שנקמתו כל שליחות של מלאך תלויה וקשורה בשליחותו של חברו, מביתו של אברהם עד לסדום לביתו של הרשע לוט.

וכל זה אנו מתפללים ולומדים כשאנחנו קוראים את 'ברפת יוצר אור', שנגלה לה השם 'ברפת מאורי המלאכים' - כי פשה המלאכים רואים את השמש, הם משרתים ומפארים את ה', כמו שאנחנו אומרים בברכה זו 'לא'ל ברוך נעימות יתנו...! והודאה שלהם לה' היא על שה' ברא את השמש שמיטיבה לעולם, ועל שמונה הם יכולים ללמד להיטיב בעולמו של הבורא יתברך.

מלאכים בעלי חסד

וכמו כן, עלינו, בני האדם ללמד מהמלאכים להיטיב זה לזה, שהרי למלאכים יש שש כנפים שמסמלות על כך שהם משרתים את הבורא, מאד, כאדם שיש לו הרבה ידים לעזר

עמקו לאחרים. והרי אמרו חז"ל שהאדם דומה בשלשה דברים למלאך, וכבר נפסק להלכה שבשמונה עשרה יש לעמוד כששתי הרגלים סמוכות זו לזו, בכדי להדמות למלאכים ש"רגליהם רגל ישירה" (תוס' א"א טו), ועליו ללמד מן שעלינו להדמות למלאכים גם בכל מדותיהם הטובות, ועקר מדותיהם הטובות הם - להאיר ולעזר לבריות, וכמו גם לנו ראוי ללמד מהשמש להיטיב לאחרים ולהאיר להם פנים (ועי' ר"ה כג).

ולפי זה: באר שהשמש נקראת בשמה 'שמש' על שם שהיא 'משמשת' את המלאכים ואת הבני אדם, כך שהיא מלמדת אותם להתנהג במדות טובות ולהיטיב לבריות. ועל כך יש להמליץ את לשון הברכה 'המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים', הניו שהשמש ש'ה' ברא היא 'מאירה לארץ' ומלמדת את הבני אדם 'הדרים עליה' להיטיב זה לזה 'ברחמים'.

מתיקות הניסים

== מכתבים למערכת ==

מחית עמלק

אל מערכת הגליון שלום וברכה, ברוני לפרסם נס עצום שארע עמי בעת שהותי בתוך התפת הנוראה ביום הטבח הנורא בצעם יום השבת ויום טוב של שמחת תורה.

אני גר ב'ישוב עין השלשה' שסמוך מאד לרצועת עזה, גם לישוב שלנו הגיעו חיות הטרף המתעבים בכדי לשפך דם ישראל, אני ישבתי בביתי עם בני משפחתי - אשתי ושלשתי ילדי שיחיי. מדאנה לשלומם הוריתי להם להכנס לתוך הממ"ד, אבל אני התחבאתי בחדר הסמוך כשאקדח בידו על מנת לשמור על בני משפחתי מפני האויבים באם יתקרבו לתוך הממ"ד. ושבתי שם בפחד מצד אחד ובכחוח בה' מצד שני, כששפתתי ממלמות תפלה לברוך כל המעשים.

מחבלים ארורים נכנסו מספר פעמים לביתי ומכיון ששמעו שקט, חשבו שאין אף אדם בבית וה' סגר את שכלם שלא לחפש פנימה בתוך חדרי הבית. הם רק פתחו ברעבתנות את המקרה השתינו דברים כוונן רכוש, ויצאו להמשיך במעלליהם, אני יושב בחדר בחשש גדול ובהכוננות, במדה ומחבל יחילי לבדק בבית פנימה.

אשר גרתי בא, ולפתע מחבל שנגנס לתוך הבית, התקרב אל חדר הממ"ד... למרבה הנס הוא נכנס לבדו, כך שהייתה לי את האפשרות להתמודד אתו, בעזרת ה' יריתי עם האקדח יריה אחת בראשו ומיד הוא נפל ארצה, לא רצימי להוסיף ביריות מיותרות, כדי שלא לגרם לשאר המחבלים לשמע קולות ולהכנס לביתי כדי לעזר לו ח"ו.

מיד אחרי שהוא נפל על הארץ, הוא התאמץ לקום על רגליו כדי להתאבק אתי, כמובן חששתי מן מאד, כי לו יש רובה שיש בו הרבה יותר אפשרות להיזק מאשר אני עם האקדח הקטן שבדי, והקב"ה עזר לי ואזר אותי באמץ להזדרז ולהפיל אותו שוב ארצה. כשהוא נפל שוב, הזדרזתי לקחת ממנו את הרובה וגם הכת של

« המשך המעשה בעמוד ד' »

פניני אגדה

• הרה"ג ר' אליהו קאהן שליט"א
משגיח דרשיבתנו •

התועלת מהגזרות הקשות

אנו נמצאים קצת בזמנים קשים לעם ישראל, וכל אדם שואל, מה הקב"ה שואל מעמנו שש"ל בן הוא מביא את הגזרות הללו? ומה התועלת בגזרות הנוקרות האלו?

התשובה לכך מובאת במדרש (פסיקתא רבתי לה): 'אמר להם הקב"ה למלאכי השבת, בואו ואודיע לכם צדקתם של בני, כמה צרות ויסורים הבאתי עליהם בעולם בכל דור ודור בכל שעה ושעה ולא בעטו בהם, שקוראים את עצמם רשעים וקוראים אותי צדיק בגני רשעים, והם אומרים בלשון הזה, אבל אהנו חטאנו הגיונו הרשענו פשענו מרדנו ומרינו וסרנו ממצוותיך ומשפטך ולא שנה לנו ואתה צדיק על כל המא עלינו, כי אמת עשית ואנחנו הרשענו'.

מדברי תנ"ל הללו אנו למדים, שהקב"ה מתאמר בנו, עמו הנבחר, שלמרות כל הצרות והיסורים שבאים עלינו, אנו יודעים ומקבילים שה' הוא צדיק על כל המא עלינו, כי אהנו אשמים בהם, שבזמנים הטובים שעדנו לא באו הגזרות, לא התעוררנו לשוב בתשובה, עד שמו ההקרות באו עלינו הצרות, כדי לעורר אותנו בתשובה.

ואם נשפיל להקדים ולהתעורר ולהפץ בקרבת ה', שוב לא נצטרך שבזואו עלינו צרות ויסורים, שהרי הקב"ה לא הפץ בזכות המת, כי אם בשבוי רשע מרדכו וחקיה, ואדרבה, הקב"ה הפץ כבר להגם בנו את הנחמות והנאולות הנתובות בספרי הנביאים, ורק בה' נשים מקטוננו, כי הוא לבדו במהרה יושיענו, אמן.

אור שנהפך לאורות

ובזה קמם המושג [המוצא בספרים הק'] 'אור ה' אשר האור החוזר', אור ה' אשר הוא אור השמש המאיר לעולם, ואור החוזר זה האור שהאדם לומד מהשמש להאיר פנים לחבריו, להפיץ ולהחזיר' להם טובה.

ולפי זה יבאר מה ששאלנו מדוע ברפת יוצר המאורות פותחת בלשון יחיד - 'יוצר אור', וחותמת בלשון רבים - 'יוצר המאורות', כי בתחלת הברכה אנו מודים לה' על האור שהוא יתברך יצר, שהם

אורו של בית המקדש

בו, 'היה רועה אחד לכלם, לכן היה מספיק מנוחה אחת, כי אז כל העם היו כאיש אחד גלב אחד.'

אור אישי

אבל בזמן שלמה, עם ישראל כבר נחלו את ארץ ישראל והארץ התחלקה לכל שבט בפני עצמו, וכל איש ישב תחת גפנו ותחת תאנתו, לכן בזמנו כל שבט היה צריך לגלות את האור והדרך שלו שבה היה עובדים את ה'.

ועוד, שבזמן שלמה החלה מלכותו להתחלק על ידי ירבעם וכו' נבט שקפץ וקבר את האמבטיה וזלזל במלכות בית דוד על ידי שבזה את שלמה המלך. ואפריים קנא ביהודה והיה קנא באפריים, והשבטים היו חלוקים זה מזה, לכן היה צורך בעשר מנורות כנגד כל שבט בפני עצמו, ואת זאת עשה שלמה שהיה המנהיג והמלך באותו דור.

אם אין בנואה יש חכמה

ולפי זה יבאר מה שאמרנו תנ"ל: 'חכם עדיף מנביא', ולכאורה הרי נביא מביא את דבר ה' בלי שום

כמו שהשמש יוצאת בכל יום ומאירה את העולם בגשמי, כך מביא המקדש היה יוצא אור רוחני שהוא הבנה לכל הבריות להפיר ולהרגיש אור אהבת בורא עולמנו.

לכן צוה ה' את משה עבדו - המעטר בכל מיני ענינה שבעולם - לעשות את המנוחה הטהורה שתאיר תמיד, והיא סמל לשעם ישראל שהם עם נעם הנשמות, הם נעימים ואהובים על בורא העולמים, והם העם המעודן והנעים יותר מכל אמה ולשון.

כמואמר תנ"ל על המנוחה: עדות היא לכל באי עולם ששכינה שורה בישראל, ומצויה זה נצטווה משה רבנו, השפיל שלמה חכמו ועשה עשר מנורות נוספות שאיורו כנגד כל שבט ושבת בנפרד.

ולכאורה קשה, מדוע רק שלמה עשה את עשר המנורות ולא משה, וכי שלמה ידע מה שמשנה לא ידע? אלא שבזמן משה רבנו גלם קבלו את דבר ה' פה אחד, מפי משה הנביא באמונה שלמה, כמו שצאמר: 'ואמינו בה' ובמשה עבדו', וימשה רבנו שהיה אב הנביאים שעליו נאמר: 'פה אל פה אדבר

מתיקות מפלת האויבים וגלוי פני ה'

על כך במאמר 'מתיקות אור ה' שבנשמה'

בציור שבכותרת הגליון: רואים את אויבי ישראל הגרועים מחיות הסרן ומתאחדים במסורה להלחם בעם ישראל - בבת עינו של הקב"ה. ודוד מלכנו מלמד את אנשיו שאין בורענו כח להכניע את האויבים, אלא רק הקב"ה יכול להצילנו מגדם. ותלמידיו מניפים את החרב כלפי מעלה להכריז בקר שלא בכח החרב והחנית ננשע, אלא בכח האמונה והבטחון בו יתברך נוטה לראות במפלת האויבים.

במה יש לנו לשמוח בעת צרה?

על כך במאמר: 'מתיקות ההודאה גם בעת צרה'

בציור שלפנינו: רואים את שרה שמכנה חלות בדמות אברי תינוק, מתוך תפלה לה' שיחון אותה בבו צדיק ושלום, ולא בן קישמעאל בן אמתה שיושב על פסא לגללים מפני שי'דו בכל ינד כל בו', ואברהם אבינו רץ וטרנח להאכיל ולהשקות את שלשת המלאכים, כאשר כל אחד מהם בא לשליחת שונה מחברו. אחד לרפאות את אברהם. השני לבשר על לידת יצחק, והשלישי להפך את סדום.

האם בכל זאת ישנו קשר בין שלשת המלאכים הללו?

פניני הלכה

• הרה"ג ר' יוסף מאנדל שליט"א ר"מ בשיבתנו •

ברכת הגומל (א)

מי שנצלל כמה פעמים במאגרעות שהם מאותם ארבעה שצריכים להודות, כגון שהיה חבוש בבית האסורים של האויב ותוהו כדי שהותו שם קבל חלי, ולאחר יציאתו לחרות, נפל למשקב ונפלו בו ונתרפא, דנים האחרונים אם צריך לברך על כל מארע בפני עצמו, או שדי בברכה אחת על כלם.

כמה מהאחרונים רצו לדמות דיו זה לדיו מי שיצא מבית הפסא שתי פעמים בזו אחר זו, שמרן הש"ע (סי' א) פסק, שמברך על כל פעם ופעם, אך ישנם אחרונים שכתבו לפקפק על עצם דיו ברכת אשר יצר שתי פעמים, ואכן כמה מהאחרונים נקטו שיש לברך פעם אחת בלבד, וכמו כן לגבי ברכת הגומל, קתבו כמה אחרונים, שדי בברכה אחת על כלם.

כמו כן, אדם שיצא מבית האסורים ומברך הגומל, יכול לכוון להוציא ידי חובה את מי שהיה חולה ונתרפא, כיון שפסח הברכה שהיה לכלם (תורת חיים סי' טו), ומובא (בספר הגוי' עמ' כה) 'מעשה רב' על בעל ה'חתם סופר', שלאחר שנעשה נס לכל בני הגלות, בעליתו לתורה ברך הגומל בלשון רבים 'שמגלנו', ואנשי הקהל ענו אחריו בלשון רבים 'מי שמגלנו כל טוב הוא יגמלנו, וישנו עוד.

כוללים גם את המים שבתוכם, שהמים מרמזים על התורה שנגמלה למים, ובכך רמזו שכלל שבט יש השגות התורה משולו לפי מה שה' יעד לו, ועל כל שבט להזהר לשמח בחלקו ושלא תהיה צרות עין מזה על זה, חלילה.

ומתוק האור

וכמו שהשמש מאירה לכל באי עולם ואורה נכנס לתוך הבתים של בני האדם, בלא מפתחות ובלא דלתות העוצרות בעדה, כך אור ה' שפכל שבטי ישראל, האור הנמצא בתוך נשמתו - 'ביתו' של היהודי, עולה ובוקע הויצה לכל מקום ומקום בלא מיחצות. ואם האדם רק מתחבר לאור ה' שבנשמתו, הוא מאיר עם אורו לכל יהודי ומשמחו ומחצת את רוחו, וכן הוא זוכה שאור ה' מאיר לו את דרכו באופן שפכל אשר יפנה ישפיל וינצליח.

ועתה יבאר מה שהצריכה התורה שופטים ושופרים בשערי כל שבט ושבט, כי כשם ששלמה חכמו ידע שכל שבט צריך מנורה בפני עצמה, מפני שיש לכל שבט אור משלו, וכל שבט צריך שלחן וכיור בפני עצמו, מפני שכל אחד יש את חלקו שלו, פיצא בזה דאה משה שבאשר עם ישראל ויכנסו לארץ וישבו כל אחד תחת פגנו ותאנחו, כל שבט יצטרף שיהיו לו שופטים ושופרים מיוחדים לשבטו, בכדי שיעמידו כל שבט על פנו ללכת בדרך ה' לפי האור והתכונות המיוחדות שהטביע בו ה' יתברך.

אמצעים ומיחצות, ומדוע חכמה תהיה עדיפה מנבואה? אלא שבזמן שאין לעם את התמימות והאמונה לשמע את דבר ה' ממש מפי נביאי, אזי אינם זוכים לשמע ונבואה, אלא ה' מעמיד להם מנהיג חכם ושלמה, שנאמר עליו: 'ויחכם מכל האדם', שנכלל בזה שהחכים את כל האדם' וידע כיצד לגרם להם ללכת בדרך ה', כי נאמר: 'אני חכמה שכנתי ערמיה'. ויש לבאר זאת שאדם צריך את מדת החכמה, בכדי שיכול ללחם על ידה ביצר הערמומי ובלבד ללכת בדרך ה'.

לכן בימי שלמה, שכבר לא היה בעם את האמונה השלמה בכימי משה רבנו, כמו שציעד על כך מה שצריך החל ללול במלכות בית דוד, אזי עמד שלמה ובחכמתו השפיל לעשות עשר מנורות כנגד כל השבטים, ובבית המקדש היו חלונות שקופים שפופנים היו חכמים ומבחוץ צריכים להראות שכל שבט מוציא הויצה לבני העולם את אור המנורה שלו בדרך שלו, והמנורה שעשה שלמה לכל שבט בנפרד מלמדת שאל יתערב אחד במקומו של חברו.

פרנסתך קצובה לך

כמו כן, שלמה עשה עשר שלחנות, וגם זה יתברר, שפנגד כל שבט עשה שלחן בפני עצמו, ללמד שכל שבט יש שלחן משלו, ולכל שבט ה' מניע פרנסה ומאגלים העולים על השלחן, וכן השלחן מימז על השגות התורה, שהרי התורה נמשלה ללחם, מים, שמן, חלב ודבש העולים על השלחן. וגם עשר פירות עשה שלמה, והפירות

מתיקות הישועה האמתית

שה' הוא האגלים ואין עוד מלבדו, הוא יכל ללכת לישון וכל האויבים מתו על ידי שה' בעצמו הפך אותם.

ישועתו של בני

לכן בתפלותינו בעת מלחמה, יש לשים לב שאיננו שוכחים שעקר הבקשה שלנו צריכה להיות שעל ידי הכנעת האויבים יפירו וידעו כל באי עולם כי ה' הוא האגלים לבדו עליו לכל ממלכות הארץ, וכמו שאנו מבקשים בתפלה 'והישענו ה' אלקינו וקבצנו מן הגוים', וזאת כדי 'להודות לשם קדשך ולהשתבח בתהלתך'.

כי על פי האמת, גם אם נשמע פעת שכל ארגון הרשע 'חמאס' מתו ואבדו מן העולם, אין בכך ישועה שלמה, שהרי לא חסרים ארגוני טרור ורשע שרוצים לכלותינו, ובכך אהד יכולים לקום חלילה לאויבים אחרים ומרים פחת הארגון שנאבד, אלא הישועה האמתית היא בפאשר כל עם ישראל נפיר את ה' ויתפרסם שם ה' בעולם, שאז הבורא יתברך ישמר אותנו בעצמו ולא יוכלו לפגוע בנו לרעה שום מחבלים ומזיקים.

להזיק, והקב"ה ברא אותם רק כדי לעורר אותנו בתשובה, וכשאנו עובדים את ה', אין להם שום כח להזיק לנו כלל, ואמרו חז"ל (ב"מ טו): על האויבים, השפם והערב עליהם לבית המדרש והם קלים מאליהם, וכמו שמצינו באברהם אבינו שפלה את האויבים על ידי שצרק עליהם עפר בלבד, וכן מצינו גם בדרך מלפנו שהפך את גלית האויב שהיה לו כח גשמי גדול על ידי אבן קטנה בלבד.

וישאל השואל, אם כן מדוע היה צורך שאברהם יצרק עפר ושידוד יצרק אבן, ומדוע לא היה די שהם יתפללו לה' על אבדת האויב והאויב היה נופל ומת? אלא שזה מפני שאין לבני אדם בני יזרם של צדיקים גדולים אלו את האמונה השלמה לדעת שה' עושה את הכל, לכן הם היו צריכים לראות מעשה שעושים במיחש והקב"ה נותן כח במעשה קטן לפעל גדולות ונצורות, ואכן בימיו של חזקיהו, אחרי שפבר אבותיו גלו את האמונה הגדולה בה' ובני דורו היו עוסקים בתורה לשמה וגלו מהתורה הקדושה

בתהלים אנו קוראים את תפלותיו של דוד בעת שהוא נלחם באותם עמים שעומדים עליו פיום בדרום ובצפון, אבל עלינו ללמד מדוד שמפיל מלחמותיו הוציא את התועלת הגדולה, להפיר את ה', שזו עקר מטרת הציוני והברכה שהקב"ה מבטיח לנו שנוצה לאכל את האויבים, כמו שכתוב: 'ואכלת את כל העמים אשר ה' אלוקי נתן לך', שלכאורה אין בכך שום תענוג, שהרי האויבים הם מרים מאד ואין תענוג להתעסק אתם, אלא שהקב"ה ברא אותם בשביל שנוצה דרך ההכנעה שה' יכניע אותם תחתיו, כמה הוא יתברך אוהב אותנו.

וזוהי בעצם הידיעה שצריך לדעת, שמצד האמת לכתחלה אין מטרה וענין להכניע את האויבים כלל, שהרי מה לנו ולעסק עם אנשים שפלים כמותם, אלא שהקב"ה צוה לאבד את האויבים, בשביל להראות לנו על ידי שהוא משפיל אותם תחתיו עד כמה הוא יתברך אוהב אותנו.

הנצחון ביד ה'

ובאמת, האויבים מעצמם אין בהם שום כח

עצות מתוקות

חז"ל מלמדים אותנו שאדם לא צריך לומר אי אפשי באכילת חזיר כי הוא מאוס לאכילה, אלא להפקה, צריך לומר החזיר הוא ערב לאכילה, אלא שאינו אוכל אותו מפני שפק צנה בורא. מוציא כזה בעת פחד מלחמה, לא מצפים מהאדם שלא יהיה לו פחד כלל, שכן טבע אדם שפוי שהוא מפקד בעתות כאלו. אלא רצון ה' מאתנו הוא שעל אף הפחד המתעורר בנו מטבע האדם, נתגבר בכסחונו בה'.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, לבי חייל בקרבי ואימות מות נפלו עלי, יראה ורעד יבא בי ותכסני פלצות, חמל ה' על עמך, רחם על נחלתך הנתונים בצרה ובשביה כפחד נורא מפני אויבך ומשנאיך אשר נשאו ראש והרגו וטבחו את בניך אהוביך, אנשים נשים נער זמן וטרף באכזריות נוראה ואוימה ואף לקחו בשביה יהודים רבים המעונים תחת ידם האכזרית, ואויבך, אויבי עמך מרחוק ומקורב, מבקשים להזיק עוד לעמך.

אנא מלך רחום ותנו, עשה למען בריתך אשר בריתם עם אבותינו אברהם יצחק ויעקב, והאר פניך עלינו ונגישעה, נחם את אבלי עמך, רפא ורפאה שלמה את החולים, שחרר מהרה את החטופים השבייים ביד המרצחים, אבר והשמדת את כל הקמים ואת כל העתידים לקום עלינו לדעה, גלה והודיע לכל את אהבתך אלינו ועל ידי הארת פניך אלינו תעורר את לב כל עמך לשוב בתשובה שלמה לפניך מאהבה, שעל ידה יתחפכו כל העוונות והזדונות לזכויות (ויסא פב) ונזכה להחשב בעיניך דור שכלו זכאי ותגאלנו במהרה גאלה שלמה למען שמך, ונגלה כבוד ה' ונראו כל בשר יהודי כי פי ה' דבר, ויקום לא ידעו ולא ישיחו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כפנים לים מכסים. אמן סלה.

והפירו מותוק לחיבי

מיה התועלת האמתית בהשפלת האויבים? הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו'קול מתיקות: 073-313-4395. בצירוף שם כתובת וטלפון | הזוכים מפרשת נח: אברהם חיים ניסן, בני ברק. שרוליק כהן, בית שמש

נותן לאדם את כל מה שהוא נצרך ואפילו את רצונות לבו הטובים - עליו אמרו חז"ל שהוא בן העולם הבא, וכמוכן בתנאי שהוא לא עסוק במחלוקות ומריבות.

וצריך לזכור שלא הנחש ממית - לא הטילים ממיתים - אלא החטא ממית. וראוי לבנו פקדיש שיתגדל ויתקדש שמו של ה' בעם ישראל ובאומות מקדש שהטילים - שיש בהם פדי להמית אנשים רבים - לא הצליחו ולא יצליחו להזיק, שזה מגלה שה' אוהב את עמו ואת נחלתו.

אכזבת המחבלים

וכשנאנו אומרים: "למה יאמרו הגוים..." אפשר לבנו ג'מים אלו על חסד ה' שהגוים אוכלים את עצמם מאכזבה וצער על כל טיל שהם שולחים ובאפו של נסים ה' שומר את עמו ואינו מזיק, ואף על פי שפקסע בין היהודים לבין להפגע מהטיל, ה' מציילנו בידו הטובה והרחומה.

הגוים אומרים על זה "למה" - למה הטילים לא פוגעים בהם?! וכן הם אומרים: "איה אלהיהם", ואפשר לפרש שהם אומרים, איה האלהים אחרים שלהם שאינו עוזר להם. והם מכרחים להודות שה' הוא האלקים והוא אוהב את עמו ועושה להם נסים גלויים להגן עליהם.

הנס השבועי

ובמעשה ששמעתי על אברך מהעיר אשדוד, שבשבוע זה ביום שלישי, בשעה הקבועה שבה הוא רגיל להגיע עם רכבו ולהתנותו תחת ביתו, בדיוק באותה שעה קבועה נפל שם טיל והתפוצץ ובני משפחתו נתקפו בהלם גמור, כי היה בטוחים ללא ספק שאב משפחתם חליה היה נוכח בחניה, אלא שלפליאתם הרבה התגבר שהקב"ה גמל עמכם נסים גמורים, שבאותו יום סבב מסובב הסבות שאביהם יתעכב ויגיע באחור של כחמש דקות וכן יצילו חיי ממות בטוח.

ראוי לכל מי שנצל מפגע, להודות לה' על כך שאף על פי שאויבים רבים מנסים להרע לנו וטילים רבים מאד נשלחו לעבר ערי ארץ הקדש, בכל זאת לא נזקנו מזה, לא אנו ולא משפחתנו, ואמי שחליה יש מי שזקק בביתו, וידה לה' שהצנקה את הנה גרוע יותר, וה' יוציא מאפלה לארצה.

השבת המקלטים...

חז"ל תקנו לומר בבקר: "מודה אני לפניך שהוצאתי מאפלה לארצה", ומלבד הפשט שבה, יש להודות לה' גם על שהצילנו שלא נצטרך לשבת במקלטים ושהטילים לא הזיקו לנו. כי כל מה שהקב"ה מצפה, זה שנודה לו על החסדים הללו וכן לא נצטרך לראות חסדי ה' ה' ה' של סגנות כאלו.

ובפרשתנו התורה מספרת לנו שישמעאל היה "רבה קשת", ופרש רש"י: "יורה חצים בקשת, היה יושב במדבר וימלט את העוברים, הוא שנקרא, "ידו בכל ידו כל בו". ונאמן בסוף ימיו הוא שב בתשובה, אף זה היה בזכות שפסוף למיו שהיה במחיצת יצחק אבינו - וגם אדם משתת שישב במחיצת צדיק, הוא נדבק במדותיו הטובות, אבל הטבעים הרעים שלו נשארו בו ועברו לצאצאיו והם הם המבקשים לכלותנו חלילה וזוהרים טילים משמעאל סבם.

איך נהיה בני עולם הבא?

ואמרו חז"ל (ברכות ד), כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים, מקטב לו שהוא בן העולם הבא. וצריך להבין היאך אמירת מומזר מהתהלים תפקה את האדם בתי עולם הבא, שהוא אחד משלושה דברים שנקנים בפורים (ברכות ה), אלא שאדם שאומר את המזמור תהלה לדוד ויכונן בפסוקים שבו, כמו "להודיע לבני האדם גבורתי" וישאר להשנות המזמורים שם - שענינם לפרסם את גדלת ה', ולזמור מומזור זה לספר לאנשים את טוב ה', שהוא "משביע לכל חי רצון" - שה'

הרובה שעשייה מברזל חזק - הכפית אותו בראשו כפאני חזר ואומר פפי: "תמכה את זכר עמלק

מתחת השמים לא תשכח", עד שראיתי בברור שהוא התפגר.

מיד הכנסתי אותו לתוף החדר שבו שהיתי על מנת להסתירו מעיני חברי - מחבלים אחרים, שעלולים להכנס תוך לתוף ביתי, כדי שלא ירצו לנקם את נקמתו חלילה. באותו רגע התקשרתי אל יהודים שהכרתי שהם נושאי נשק, וספרתי להם שמחבלים מסתובבים בכל הישוב והתושבים בצרה ארורה.

הם הודרו ליסע אל הישוב, ובדרך הם פגשו באדם שבידו לשלח הרבה אנשים נושאי

נשק לצוה, ובקשו ממנו שישלח אתם עשרה אנשים. בתחלה הוא סרב לשלח אנשים לעזרה בלי שמי שמעלי יורה לו לשלח אותם, אף הם האיצו בו ואמרו לו 'לא עת לחשות, יהודים נאנקים בישוב על חייכם', אכן הוא נענה להם ושלח אתם עשרה יהודים חמושים ולאחר מכן הוא שלח עוד עשרה ובעזרת ה' היהודים גברו על העמלקים וגרשו אותם מהישוב.

בסופו של דבר, בישוב שלנו נהרגו ארבעה יהודים ה"ד, בעוד שעל פי הטבע היו יכולים להיות הרבה הרבה יותר הרוגים ח"ו.

אסיים בתפלה ובהודאה: "מהלך אקרא ה' ומאיבי אנשע".

מ. מליחי